

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIKOŁOWA**

**TERENY MIEJSKIE, PO-PRZEMYSŁOWE
I PO-WOJSKOWE**

Mikołów, marzec 2005 r

WSTĘP

Wiodącymi celami opracowania i wdrożenia programów rewitalizacji miast i dzielnic miast jest ich ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie ich potencjału turystycznego. Proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych na rewitalizowanym terenie powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego i kulturowego, przywrócenia ładu przestrzennego i odbudowy więzi społecznych.

Realizacja tych programów powinna umożliwić tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, a tym samym przyczyniać się do tworzenia nowych miejsc pracy.

Celem programu rewitalizacji Mikołowa jest kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza i społeczna wyznaczonego do rewitalizacji obszaru miasta. Obszar ten obejmuje tereny miejskie, wymagające rewitalizacji, jak i zdegradowane tereny po-przemysłowe i wojskowe. Planowane do zrealizowania zadania na obszarach rewitalizowanych w znacznym stopniu będą polegały na renowacjach obiektów o wartościach architektonicznych, zmianie funkcji obiektów i zaadaptowaniu ich do potrzeb gospodarczych, społecznych, kulturowych oraz turystycznych. Inwestycje te wpłyną również znacząco na wzrost estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej Mikołowa.

Rewitalizacja to także zagadnienie natury społecznej i gospodarczej. W związku z rosnącym problemem bezrobocia w regionie, nasilają się pochodne problemy związane z tym zjawiskiem: znaczne osłabienie więzi społecznych, niski stopień aktywności mieszkańców i ich identyfikowania się z miastem, zagrożenie zjawiskiem wykluczenia społecznego niektórych grup. W związku z tym wdrożenie zintegrowanego społeczno – gospodarczo – przestrzennego programu rewitalizacji Mikołowa jest konieczne.

Obecna sytuacja społeczno – gospodarcza miasta, brak perspektywy powrotu do rozwijania na dużą skalę działalności przemysłowej a jednocześnie walory turystyczne środowiska naturalnego i kulturowego Mikołowa oraz dostępność komunikacyjna miasta, skłaniają do poszukiwania nowych możliwości tworzenia miejsc pracy, aktywizacji mieszkańców oraz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Niniejsze opracowanie stanowi otwarty dokument, który poddawany będzie aktualizacji w miarę zmieniających się warunków społecznych i gospodarczych na terenie Mikołowa.

I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA TERENIE MIKOŁOWA

1. Zagospodarowanie przestrzenne

1.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Śródmieście Mikołowa

Zabudowę obszaru śródmieścia Mikołowa datuje się na okres końca XIX w. i początek XX w. Najstarsze, pojedyncze obiekty pochodzą z przełomu XVIII/XIX w. Z zachowanej zabudowy za najcenniejszy uważany jest zespół rynkowy (przełom XIX/XX w.), którego układ, wywodzący się z najprostszego planu miasta (rynek z wychodzącymi na dwóch krańcach ulicami), jest niemal ewenementem na terenie Śląska, gdzie na ogół przeważają regularne, szachownicowe układy przestrzenne. („Studium historyczno-urbanistyczne m. Mikołowa - opracowane przez PDNH-PKZ o/Rzeszów w 1985 r).

Zgodnie z opracowaniem pt. „Studium uwarunkowań konserwatorskich dla gminy Mikołów” (grudzień 1998 r.) wydzielono strefy obszarów podlegających ochronie konserwatorskiej, mających na celu ochronę i zachowanie najbardziej wartościowych elementów zabytkowych:

Układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków, obejmujący centralny obszar śródmieścia, o najstarszej zabytkowej zabudowie, stanowiącej cenny zespół urbanistyczno - architektoniczny z przełomu XIX/XX w. Jako obiekt stanowiący wartościowy zespół urbanistyczny, podlega rygorystycznej ochronie - umieszczony bowiem został w rejestrze zabytków pod nr 683/66 (wpis do rejestru z dnia 15.06.1966 r.)

Samo jądro układu przestrzennego tj. Rynek wraz z otoczeniem zachowało się w formie, jaką nadał mu koniec XIX w. Sporą grupę budynków stanowią kamienice z początku XX w.

Wokół tego terenu „Studium uwarunkowań konserwatorskich” proponuje wyznaczenie **strefy „B”** - pośredniej ochrony konserwatorskiej, o rygorach odnoszących się do utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji zabytkowej oraz historycznych elementów krajobrazu kulturowego.

W obrębie wyżej wymienionych stref centralnych śródmieścia zlokalizowana jest znaczna ilość obiektów użyteczności publicznej, wzniesionych na przełomie wieków.

Na terenie śródmieścia Mikołowa znajduje się 1 stanowisko archeologiczne, 15 obiektów kubaturowych, wpisanych do rejestru zabytków, w tym 9 obiektów to budynki mieszkalne, zlokalizowane w Rynku (XVIII-XIX w.)

Bujaków

Na terenie Bujakowa wyznaczono strefę **„B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje:

- rejon ul. Spiry od wysokości folwarku do ul. Ks. F. Górka z przecięciem ul. Korfantego,
- rejon cmentarza rzymsko - katolickiego przy ul. Ks. F. Górka (w granicach ogrodzenia),
- rejon folwarku dolnego między ulicami Nomiarki i Dworską.

Strefa „W” - obserwacji archeologicznej; wszelkie prace ziemne winny być uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem zabytków i prowadzone pod nadzorem archeologicznym.

Wpisany do rejestru zabytków kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja z XVI w. gruntownie przekształcony w 1923 r. Ponadto w Bujakowie znajduje się również 8 obiektów zabytkowych, zakwalifikowanych do ochrony (budynki, krzyże, kapliczki, cmentarz) oraz 17 obiektów o wartościach kulturowych (budynki mieszkalne, gospodarcze) również wskazane do ochrony.

Borowa Wieś

Na terenie sołectwa Borowa Wieś znajduje się obiekt wpisany do rejestru zabytków - kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja - drewniany, z XVIII w. Granice zabytku rozciągają się na całość obiektu w ramach ogrodzenia i obejmują również wyposażenie wnętrza.

W granicach Borowej Wsi znajduje się 7 obiektów o charakterze zabytkowym (krzyże przydrożne, dawne karczmy) i 6 budynków, posiadających wartości kulturowe, zakwalifikowane do ochrony.

Ponadto w Borowej Wsi wyznaczono strefę „W” – obserwacji archeologicznej.

Mokre

Na terenie sołectwa Mokre znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca z XV w, przebudowany w XVI i XIX w., o cechach neogotyckich;
- Figura Św. Jana Nepomucena przy ul. Zamkowej - kamienna, ludowa, wzniesiona pomiędzy 1819 - 1857 r.;
- Płaskorzeźba, przedstawiająca Św. Jerzego na koniu w przydrożnej kapliczce tzw. Szwedzkiej;
- Krzyż przydrożny;
- Zespół 4 obiektów, stanowiących otoczenie kościoła p. w. Św. Wawrzyńca;

Ponadto na terenie sołectwa Mokre wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A” - pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego – z bezwzględny priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej - do bezwzględnego zachowania. Obejmuje ona rejon pozostałości dawnego parku podworskiego oraz rejon zabudowy ul. Zamkowej, z wyłączeniem cmentarza rzymsko - katolickiego.

Strefa „B” - pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmuje rejon cmentarza rzymsko - katolickiego, usytuowanego przy ul. Zamkowej. Elementami stanu zachowania są: układ cmentarza, zachowane nagrobki, kaplica, zieleń, ogrodzenie.

Strefa „E” - ekspozycji, wyznaczona na południe i południowy wschód od kościoła parafialnego p.w. Św. Wawrzyńca oraz w rejonie na zachód i południowy zachód od terenu parku pałacowego.

Strefa „W” obserwacji archeologicznej obejmuje rejon wg oznaczenia na mapie (załącznik do „Studium uwarunkowań konserwatorskich”).

Paniowy

Na terenie sołectwa Paniowy znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- Drewniany kościół parafialny p. w. Św. Piotra i Pawła z XVIII w.
- Krzyż przydrożny - z początku XX w.,

Wyznaczono strefy:

Strefa „A” - pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmującej rejon dawnego dworu i folwarku w Paniowach, wyznaczony na północnym zachodzie ul. Przelotową, a od północnego - wschodu linią ul. Wolności.

Strefa „B” - rejon ulicy Wolności od linii folwarku po rejon ul. Staromiejskiej.

Śmiłowice

Do ochrony konserwatorskiej na terenie Śmiłowic zakwalifikowano 10 obiektów zabytkowych, zlokalizowanych przy ul. Gliwickiej i Kawalca, do utrzymania i ochrony 3 obiekty, ze względu na posiadanie wartości kulturowe.

Na obszarze sołectwa Śmiłowice wyznaczono:

- **Strefę „B”** - pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmującej rejon ulicy Kawalca - od ul. Gliwickiej do folwarku.

1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska

Problematykę ochrony środowiska na obszarze Mikołowa cechuje:

- znaczna atrakcyjność obszaru pod względem krajobrazowym (urzeźbienie terenu, geomorfologia, hydrografia, szata roślinna),
- duży udział terenów o wysokich walorach środowiskowych, cennych przyrodniczo, kwalifikujących się do objęcia szczególną ochroną prawną,
- na ogół korzystne warunki fizjograficzne dla rozwoju osadnictwa,
- korzystne warunki klimatyczne, relatywnie niższe (od centrum aglomeracji) skażenia atmosfery, przeważający udział zanieczyszczeń pochodzących z emisji niskiej,
- korzystne warunki glebowe, stanowiące wskazania do utrzymania i rozwoju funkcji rolniczej,
- utrzymujące się na wysokim poziomie ponadnormatywne zanieczyszczenia cieków powierzchniowych, głównie skutkiem braku sprawnego systemu transportu ścieków oraz ich oczyszczania,
- występowanie terenów i obiektów podlegających ochronie na mocy przepisów prawnych w tym:
  - złoża kopalin podstawowych i pospolitych,
  - zbiornik i ujęcia wód podziemnych, tereny źródłiskowe cieków,
  - elementy środowiskowe wchodzące w skład ESOCH - lasy, obszary dolinne cieków stałych i okresowych, naturalne zbiorniki wód powierzchniowych,
  - zbiorowiska roślinności naturalnej i antropogenicznej,
  - liczne zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne (remizy) stanowiące ostoję drobnej zwierzyny i ptactwa.

Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

Mikołów położony jest w dolinie rzeki Jamny, w otoczeniu wzgórze Garbu Mikołowskiego; przez wschodnią i południową część miasta przebiega główny dział wodny Polski I rzędu Odra - Wisła, przy czym niemal cały obszar Mikołowa należy do dorzecza Odry.

Najwyższy punkt obszaru miasta to północne zbocze Góry Św. Wawrzyńca - 345,9 m. npm (granica Bujakowa i Orzesza), najniższy punkt obszaru miasta: ujście Promny do Kłodnicy - 222,2 m npm.

Obszar o niskiej różnicy wysokości bezwzględnej, urozmaiconym ukształtowaniu powierzchni i przewadze terenów wzniesionych. Generalny kierunek pochylenia obszaru - północno zachodni.

Większość cieków ma źródła na terenie miasta, część poza jego granicami.

Na terenie Mikołowa wydziela się trzy duże zlewnie : Jamny, Promny i Jasienicy oraz kilka źródłowych zlewni innych cieków:

- od wschodu dopływ Mlecznej i Potoku Tyskiego,
- od południa - Bierawki,
- od zachodu - Potoku Bujakowskiego,
- od północy bezpośredniej zlewni Kłodnicy.

Zwarte obszary leśne (Lasy Panewnicki, Borowski) w części północnej, stanowią izolację od zanieczyszczeń powietrza z kierunku północnego, tj. centralnej części aglomeracji śląskiej.

Na obszarze Miasta Mikołów występuje węgiel kamienny i metan. Węgiel kamienny występuje w północnej części miasta na większej głębokości, w południowej - bliżej powierzchni, tworząc również wychodnie.

Część środkowa miasta w rejonie os. Michalskie Doły - Paniowy - Rusinów - Śmiłowice - Reta i północno - zachodni fragment śródmieścia stanowią tereny wolne od obszarów górniczych, wpływy eksploatacji sięgają jednak aż do Paniów.

W granicach miasta występują obszary górnicze 8 kopalń węgla kamiennego, w tym Kopalnia Doświadczalna „Barbara”, nie prowadząca eksploatacji węgla.

Warunki atmosferyczne

Mikołów położony jest w korzystnym topoklimacie (formy wypukłe, wyniesione ponad dna dolin), odznaczającym się dobrym nasłonecznieniem, korzystnymi warunkami przewietrzania, uwalniającymi od powstania zastoisk powietrza i zalegania mgieł (z wyjątkiem części centralnej śródmieścia).

O jakości powietrza atmosferycznego decyduje tutaj przede wszystkim emisja pyłowo gazowa, pochodząca z lokalnych źródeł produkcyjno - usługowych, kotłowni, palenisk domowych, środków transportu oraz przynoszonych z terenów przyległych - przede wszystkim Elektrowni „Łaziska” S.A. i Huty „Łaziska”. Emisja pochodząca z palenisk domowych jest wyższa niż występująca przy produkcji porównanych ilości energii w energetyce zawodowej na skutek spalania najtańszych gatunków węgla (niskokalorycznego i zasiarzonego). Generalnie, na stan higieny powietrza w Mikołowie największy wpływ mają zanieczyszczenia będące efektem procesu spalania.

Roślinność

Do najważniejszych zbiorowisk roślinnych na terenie Mikołowa należą lasy. Udział zbiorowisk leśnych w mieście stanowi 27,5% powierzchni ogółem. Główne kompleksy leśne o funkcji ochronnej (LPO - GOP) to Las Panewnicki i Las Borowski.

Tereny roślinności pokrywającej obszar Mikołowa składają się z roślinności naturalnej genety i roślinności antropogenicznej.

Ochrona przyrody i krajobrazu

Do obszaru roślinności chronionej z mocy przepisów prawa należą:

- kompleksy leśne o funkcji ochronnej (LPO-GPO),
- doliny cieków, stanowiące główne korytarze integracji ESOCH,
- zadrzewienia śródpolne, remizy, ostoje ptactwa i zwierzyny.
- Do roślinności szczególnie chronionej posiadającej status prawny zalicza się w Mikołowie 4 drzewa posiadające status prawny (pomniki przyrody).
- Do objęcia szczególną ochroną prawną kwalifikują się w Mikołowie liczne tereny o walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak :
- dolina Jamny i Promny (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe),
- Fiołkowa Góra (użytek ekologiczny)
- liczne stawy i oczka wodne, znajdujące się na terenach leśnych bądź na styku terenów rolnych i leśnych (użytki ekologiczne),
- kamieniołom (użytek ekologiczny),
- park podworski w Paniowach (czynione starania o wpis do rejestru zabytków).

Śląski Ogród Botaniczny

Obszary pomiędzy Mokrem a Bujakowem, na które składają się pola uprawne i lasy, wzniesienia i doliny potoków stanowią teren dla lokalizacji Śląskiego Ogrodu Botanicznego.

Budowa ma służyć zahamowaniu degradacji najwartościowszych składników środowiska w szczególności: roślinności, gleb, wód, form geomorficznych naturalnych i gospodarczych, krajobrazu, poprzez zagospodarowanie zasobów o najwyższych wartościach przyrodniczych, likwidację i ograniczenie niekorzystnych oddziaływań zewnętrznych i wewnętrznych. Śląski Ogród Botaniczny będzie spełniać głównie funkcje naukowe i dydaktyczne, jak również stanowić będzie atrakcyjny teren rekreacyjny dla mieszkańców regionu.

1.3 Własność gruntów i budynków

Na obszarze miasta Mikołów występują następujące rodzaje własności terenów:

- własność samorządowa gminy Mikołów - stanowiąca 4,4 % powierzchni miasta,
- własność prywatna
- własność Skarbu Państwa i wieczysta dzierżawa Skarbu Państwa
- własność kościelna

Możliwość dysponowania mieniem zawarte zostały w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z tą ustawą nieruchomości stanowią własność gminy mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste najmu, dzierżawy, użyczenia lub oddania trwałe zarząd.

Mogą być również obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako aporty do spółek, przekazywane jako majątek tworzonych fundacji.

1.4 Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Głównym źródłem zaopatrzenia miasta w wodę są ujęcia, magistrale wodociągowe, tworzące system wodociągu grupowego GPW. Na terenie miasta znajdują się zbiorniki wody pitnej, wchodzące w skład tego systemu, a przez miasto przebiega szereg magistral tranzytowych wody pitnej. W oparciu o zbiorniki i magistralę Ø1400 pracuje wodociągowa sieć rozdzielcza miasta. O ile magistrale utrzymane są w dobrym stanie technicznym, sieć rozdzielcza jest w złym stanie technicznym. Około 60 % sieci wodociągowej wymaga wymiany. W mieście funkcjonuje mieszany system kanalizacji. Śródmieście jest obsługiwane przez sieć ogólnospławną. Na nowych osiedlach działa kanalizacja rozdzielcza, przeważnie odprowadzająca ścieki do kanalizacji ogólnospławnej. Skanalizowana jest wschodnia, najbardziej zurbanizowana część miasta, w zasięgu której zamieszkuje 67% ogółu ludności. Skanalizowany obszar dzieli się na zlewnie: „Reta”, „Centrum”, „Norwida” oraz zlewnię oczyszczalni „Jet” i zlewnię oczyszczalni „Śmiłowice”. Głównym problemem jest brak oczyszczalni dla zlewni „Centrum”, co powoduje że większość ścieków jest odprowadzana bezpośrednio do potoku Jamna.

Pozostały nieskanalizowany obszar miasta obejmuje tereny zabudowy jednorodzinnej, wyposażonej w znaczny stopniu w indywidualne urządzenia do gromadzenia nieczystości, skąd odprowadzane są przeważnie do gruntu lub wywożone do kanalizacji miejskiej. Funkcjonujący w mieście system kanalizacji i oczyszczania ścieków jest niewystarczający.

Zaopatrzenie w ciepło

W Mikołowie funkcjonują 2 systemy ciepłownicze, zaopatrujące zabudowę mieszkaniową, przemysł, budynki użyteczności publicznej i usługowe w ciepło do ogrzewania pomieszczeń, ciepłą wodę oraz do procesów technologicznych.

Źródłami ciepła są:

- ciepłownia Fabryka Maszyn Górniczych „Mifama”,
- ciepłownia Zakładu Inżynierii Miejskiej,

Lokalne i indywidualne kotłownie oraz paleniska domowe mają znaczny udział w niskiej emisji. Ich procentowy udział w zaopatrzeniu miasta w ciepło sięga 30%.

90% produkcji ciepła dla miasta jest oparte na paliwie węglowym.

Zaopatrzenie w gaz

Miasto Mikołów zaopatrywane jest gazem ziemnym z regionalnego systemu gazowniczego poprzez gazociąg średnioprężny relacji Szopienice-Wyry Dn=400 mm.

Aktualnie niezgazyfikowane są tereny zainwestowane w Borowej Wsi, Paniowach, na Recie i w Bujakowie.

Konieczna jest rozbudowa systemu sieciowego gazociągów średnioprężnych, zapewniających bezpośrednią dostawę gazu ziemnego do odbiorców z terenu Borowej Wsi, Mokre i Rety.

W centrum miasta planuje się modernizację sieci gazowej, pozwalającej na pokrycie zapotrzebowania gazu w wysokości wynikającej ze zmiany medium grzewczego.

Elektroenergetyka i telekomunikacja

Miasto Mikołów w energię elektryczną zaopatrywane jest z krajowego systemu elektroenergetycznego. Na terenie Mikołowa istnieje rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć, pośredniczących w dostawie energii elektrycznej z krajowego systemu elektroenergetycznego do odbiorców bytowo – komunalnych i przemysłowych.

Usługi telekomunikacyjne dla mieszkańców miasta Mikołowa zapewniają obecnie urządzenia i sieci teletechniczne, będące własnością Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz Netia Telekom S.A. Sieć telekomunikacyjna jest w dobrym stanie technicznym. Łączność telefoniczna jest całkowicie zautomatyzowana. Sieć telefoniczna posiada obecnie duże rezerwy.

1.5 Identyfikacja problemów

- brak dostatecznie rozbudowanej infrastruktury technicznej,
- słabe wykorzystanie atutów turystycznych miasta,
- degradacja obszarów eksploatacji górniczej,
- niedostateczna infrastruktura rekreacyjna, sportowa i turystyczna.

2. Gospodarka

2.1 Podstawowe branże gospodarki i główni pracodawcy

Podstawowe branże gospodarki na obszarze Mikołowa to handel i usługi, następnie działalność związana z budownictwem, transport, produkcja artykułów spożywczych oraz branża elektro – maszynowa.

Główni pracodawcy na terenie miasta: Fabryka Palenisk Mechanicznych S.A., Zakłady Mechaniczne „Wiromet” S.A., „Mifama” S.A., Cablelettra Poland, Alstom S.A., Mikołowskie Zakłady Papiernicze, hipermarket „Auchan”.

Ponadto do znaczących pracodawców dla mieszkańców Mikołowa, należą firmy z obszaru powiatu mikołowskiego: Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, „Elektrownia Łaziska”, Huta „Łaziska” oraz duże zakłady z terenu pobliskich miast tj. Katowice, Tychy.

2.2 Identyfikacja problemów

- likwidacja dużych zakładów produkcyjnych na terenie Mikołowa,
- ujemne skutki restrukturyzacji przemysłu węglowego,
- zewnętrzne trudności w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

3. Sfera społeczna

3.1 Struktura demograficzna i społeczna

Mikołów należy do miast o niższym stopniu zaludnienia. Na przestrzeni lat liczba ludności Mikołowa nieznacznie, lecz systematycznie wzrastała, jednak od roku 1998 stan ten uległ zmianie. W porównaniu z latami 70 – tymi, kiedy wzrost liczby mieszkańców był stosunkowo wysoki, wywołany wyżem demograficznym oraz napływem ludności z zewnątrz w poszukiwaniu miejsc pracy i mieszkań, następne dekady odznaczają się wyraźnym słabnącym tempem rozwoju zaludnienia. Ostatecznie w 1998 r. rozpoczął się proces zmniejszania się liczby mieszkańców Mikołowa.

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, według danych na koniec grudnia 2004 roku, wynosi **38 140 osób**, z czego 28 164 osób zamieszkuje zwarte centrum miasta, a 9 981 - pozostałe pięć sołectw i dzielnicę wchodzących w skład gminy.

Najliczniejszą grupą mieszkańców stanowią ludzie w wieku produkcyjnym, tj. kobiety w przedziale wiekowym 20-60 lat i mężczyźni w przedziale 20-65 lat. Drugą pod względem liczności jest populacja dzieci i nastolatków (0-19 lat). Zdecydowanie najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym - kobiety powyżej 60 i mężczyźni powyżej 65 roku życia. Te tendencje utrzymują się w Mikołowie już od wielu lat i można je uznać za stabilne. W ostatnim czasie zaobserwowano także znaczne spowolnienie spadku liczby mieszkańców, które może zapowiadać nawet odwrócenie dotychczasowej tendencji w przyszłości.

Gęstość zaludnienia na terenie miasta jest zróżnicowana – zdecydowanie największa w Centrum, natomiast dużo mniejsza jest w pozostałych dzielnicach i sołectwach, średnio jest to 472 osoby na 1 km².

Bezrobocie

W gminie według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach i Urzędu Statystycznego w Katowicach w okresie 2001 – 2003 obserwuje się ciągły, systematyczny wzrost bezrobocia. W gminie, w październiku 2004 r. bez pracy pozostawało **2 351 osób**, w tym 42,9 % stanowiły kobiety. Pozytywnym aspektem jest spadek ilości bezrobotnych kobiet w porównaniu do roku 2001 r. (w tym okresie kobiety stanowiły 55 % ogólnej ilości bezrobotnych).

Struktura bezrobocia Mikołowa jest odzwierciedleniem tendencji w województwie i w kraju. Klasyfikując bezrobotnych wg posiadanego wykształcenia największy odsetek na koniec 2003 r. stanowili bezrobotni z wykształceniem zawodowym – 47 %, podstawowym – 24 % i średnim zawodowym – 19 %. W najkorzystniejszej sytuacji na rynku pracy pozostawały osoby o najwyższych kwalifikacjach zawodowych stanowiąc 4 % udział w grupie osób bez pracy. Biorąc pod uwagę czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych największy odsetek stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie stopa bezrobocia na styczeń 2005 r. dla Mikołowa wynosiła **14,9%**. Szczegółowe dane dotyczące skali bezrobocia w latach 2001 - 2004 przedstawiono poniżej.

Ważniejsze dane odnośnie bezrobocia dotyczące gminy Mikołów

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych			
		2001	2002	2003	2004
Bezrobotni ogółem		2 276	2 496	2 510	2 287
<i>w tym kobiety</i>		<i>1 246</i>	<i>1 310</i>	<i>1 318</i>	<i>1 236</i>
Wykształcenie bezrobotnych	wyższe	77	91	109	102
	policealne i średnie zawodowe	438	488	471	457
	średnie ogólnokształcące	139	133	145	136
	zasadnicze zawodowe	1 100	1 181	1 179	1031
	gimnazjum i pozostałe	522	603	606	561
Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		974	1 191	1 250	1271
Bezrobotni do 24 lat		702	726	707	570

Źródło: US w Katowicach i WUP w Katowicach

Warunki mieszkaniowe

Sytuacja Mikołowa pod względem wielkości i zagęszczenia mieszkań kształtuje się korzystniej od średnich wartości dla miast województwa. Struktura zasobów mieszkaniowych uległa znacznemu odmłodzeniu. Mikołów od 1996 r. dysponował 12080 mieszkaniami, z czego 6307 mieszkań stanowiły łączne zasoby spółdzielcze, komunalne i zakładowe. Z tej liczby 626 mieszkań (10%) pochodzi sprzed 1945 r. Wśród zasobów mieszkaniowych własności prywatnej (ok. 5700 mieszkań), 1500 znajduje się w budynkach zrealizowanych przed 1945 r.

Wiek poszczególnych obiektów mieszkaniowych ma w wielu przypadkach bezpośrednie przełożenie na stan techniczny lokali. Najwyższy udział złych stanów technicznych wykazuje zabudowa najstarsza, o niskich standardach wyposażenia. Najlepiej prezentują się zasoby spółdzielcze, zarówno pod względem stanu technicznego, jak i wyposażenia w instalacje, co wynika ze stosunkowo niedługiego okresu ich eksploatacji. Mieszkania stanowiące własność prywatną (ok. 47% ogółem zasobów mieszkaniowych miasta) głównie w budownictwie jednorodziennym, pomimo znacznego udziału obiektów najstarszych (ok.27%), są w ogólnym stanie technicznym dobrym, posiadają natomiast niepełne wyposażenie w instalacje, co dotyczy głównie gazu i c.o.

Edukacja i kultura

Wychowanie przedszkolne na terenie miasta realizowane jest (2003 r.) w 12 placówkach oraz w dwóch oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, co pokrywa w 100% zapotrzebowanie w zakresie wychowania przedszkolnego, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. W Mikołowie znajduje się 9 szkół podstawowych, 4 gimnazja i 1 szkoła specjalna. Dodatkowo w szkolnictwie ponadgimnazjalnym działają 2 licea ogólnokształcące i Zespół Szkół Technicznych.

Kształcenie na poziomie średnim ogólnokształcącym realizują 2 licea ogólnokształcące jak również Zespół Szkół Technicznych zlokalizowany przy ulicy Rybnickiej, w którym funkcjonują: technikum elektroniczne, technikum mechaniczno – elektryczne, liceum

zawodowe, zasadnicza szkoła zawodowa oraz technikum mechaniczno – elektryczne dla dorosłych. Wyższy poziom kształcenia obejmuje w Mikołowie jest realizowany w Medycznym Studium Zawodowym. Na terenie Mikołowa działa również kilka niepublicznych placówek oświatowych świadczących usługi edukacyjne dla dzieci i dorosłych.

Oferta usług związanych z kulturą obejmuje w Mikołowie działalność Miejskiego Domu Kultury, 7 bibliotek, 4 galerii i jednego kina.

Mimo skromnego zakresu podstawowych usług kultury, Mikołów corocznie (od 14 lat) jest widownią prestiżowych imprez kulturalnych m.in. festiwalu muzycznego „Mikołowskie Dni Muzyki” i pleneru malarskiego „Impresje Mikołowskie”.

Ochrona zdrowia

W Mikołowie bazę szpitalnictwa stanowią 2 szpitale:

- szpital powiatowy przy ulicy Waryńskiego
- niepubliczny przy ul. Okrzei.

Szpitale znajdują się w obiektach starych, o znacznym zużyciu technicznym, wymagające stałych remontów, jednak poziom obsługi leczenia szpitalnego jest stosunkowo korzystny, bowiem na 1 łóżko przypada 127 mieszkańców, podczas gdy wskaźnik ten w skali całego województwa wynosi 161 osób.

W Mikołowie funkcjonuje 7 przychodni rejonowych z podstawowymi poradniami pierwszego kontaktu, a dopełnieniem bazy leczenia otwartego są poradnie specjalistyczne rozmieszczone na obszarze miasta i występujące samodzielnie, bądź w obiektach przychodni rejonowych i szpitalnych.

Działalność w zakresie opieki socjalnej prowadzą w Mikołowie dwa ośrodki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się udzielaniem pomocy finansowej i materialnej osobom potrzebującym (53,2% z budżetu wojewody, 46,8% z budżetu Gminy). Dzienny Dom Pomocy Społecznej prowadzi całodzienną opiekę dla osób starszych, samotnych i ubogich. Przeciążenie pałcówki, ograniczone środki finansowe z (budżetu miasta, z MOPS-u, własnych środków podopiecznych) oraz zły stan techniczny obiektu w znacznym stopniu osłabiają efekty jej działalności.

Sport i rekreacja

Baza sportowo – rekreacyjna Mikołowa obejmuje kilka ośrodków w tym stadion, kąpielisko, 2 kluby jeździeckie. Jak na blisko 40 tys. miasto pakiet usług z zakresu kultury fizycznej i rekreacji jest bardzo skromny i niewystarczający. Miasto posiada dwa parki miejskie o łącznej powierzchni 23,8 ha. Oprócz zieleni parkowej w obrębie Mikołowa występują różnego rodzaju tereny zieleni miejskiej jak skwery i zieleńce oraz ogródki działkowe. Łączna powierzchnia zieleni miejskiej (bez ogródków działkowych) wynosiła w Mikołowie w 1997 r. 60,1 ha, co lokuje miasto w pobliżu średniej dla miast województwa.

Korzystne cechy przestrzeni Mikołowa, obfitującej w urozmaicone krajobrazowo otwarte tereny, a także ekosystemy łąkowe, leśne, wodne stanowią potencjalne możliwości dla uprawiania wielu form rekreacji czynnej i biernej.

3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie określono grupy wymagające wsparcia w ramach programu rewitalizacji;

- osoby długotrwale bezrobotne,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny niepełne,
- rodziny zamieszkujące w złych warunkach lokalowych,
- rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym z innych powodów.

3.3 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Mikołowa działają prężnie różnego rodzaju organizacje pozarządowe, tj.

1) koła terenowe organizacji ogólnokrajowych, np.

- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Związek Kombatantów RP,
- Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Polski Związek Niewidomych,
- Polski Związek Emerytów i Rencistów,
- Polski Związek Wędkarski,
- Związek Polskich Kawalerów Maltańskich,

2) lokalne stowarzyszenia, działające na rzecz mieszkańców Mikołowa, np.

- Związek Stowarzyszeń – Śląski Ogród Botaniczny,
- Stowarzyszenie – Klub Studencki „Fraktal”,
- Stowarzyszenie Wspierania Samorządności,
- Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „Zmiana”,
- Mikołowskie Towarzystwo Charytatywne,
- oraz działające często od kilkudziesięciu lat chóry i kluby sportowe.

Ogółem w Mikołowie działa około 40 organizacji pozarządowych.

3.4 Identyfikacja problemów

- rosnący wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców Mikołowa, szczególnie wśród osób z najniższymi kwalifikacjami,
- spadek dochodów gospodarstw domowych,
- rosnąca liczba osób korzystających z systemu pomocy społecznej,
- niski standard wyposażenia mieszkań komunalnych,
- niedostateczna ilość infrastruktury sportowej i kulturalnej, szczególnie w dzielnicach peryferyjnych.

4. Analiza SWOT gminy Mikołów

I. Mocne strony

1. Korzystne położenie Mikołowa (gminę przecinają dwie drogi krajowe: DK81 i DK 44)
2. Dostęp do połączeń kolejowych - towarowych
3. Duża ilość terenów nadających się pod inwestycje i budownictwo mieszkaniowe
4. Dobre skomunikowanie Mikołowa środkami komunikacji publicznej (PKP, PKS, PKM Tychy, KZK GOP)
5. Duża ilość terenów zielonych – rekreacyjnych, z dużymi możliwościami zagospodarowania
6. Mikołów jako centrum kulturalne regionu – miejsce prestiżowych imprez kulturalnych „Impresje Mikołowskie”, „Mikołowskie Dni Muzyki”
7. Jednoznacznie ukształtowane i atrakcyjne architektonicznie Centrum miasta
8. Dobra dostępność piesza Centrum
9. Korzystny system obwodnic Centrum
10. Duża ilość obiektów zabytkowych w mieście
11. Duża liczba instytucji z znaczeniu ponadlokalnym: Sąd Rejonowy, Oddział Prokuratury, Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Narodowy Fundusz Zdrowia
12. Duże zainteresowanie inwestorów działkami i obiektami na terenie miasta
13. Rozwinięta sieć infrastruktury społecznej jako podstawa do świadczenia usług administracyjnych, edukacyjnych, zdrowotnych i kulturalnych o znaczeniu lokalnym i regionalnym
14. Wieloletnie tradycje Mikołowa jako miasta handlu i rzemiosła
15. Sprawne działanie instytucji okołobiznesowych.

II. Słabe strony

1. Mała ilość dużych terenów inwestycyjnych w posiadaniu gminy
2. Problemy z oczyszczaniem ścieków
3. Słaby stan dróg na terenie gminy
4. Niedoskonały system drogowy miasta
5. Brak terenów w pełni uzbrojonych pod inwestycje
6. Zbyt małe środki budżetowe do prowadzenia większej ilości inwestycji
7. Różnice w rozwoju infrastruktury technicznej, brak pełnej kanalizacji, potrzeby modernizacyjne
8. Niedoinwestowanie infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i turystycznej, potrzeba modernizacji wielu obiektów użyteczności publicznej

9. Brak wielofunkcyjnego obiektu sportowego
10. Brak atrakcyjnych warunków zatrudnienia dla ludzi młodych

III. Szanse

1. Duży rynek konsumentów (aglomeracja śląska)
2. Dostępność zagranicznych środków pomocowych przeznaczonych na infrastrukturę techniczną, ochronę środowiska, rozwój sektora MŚP
3. Modernizacja krajowych węzłów drogowych, budowa autostrady A4
4. Przyjęcie Polski do struktur europejskich
5. Współpraca pomiędzy miastami
6. Rozpoczęcie prac nad Śląskim Ogrodem Botanicznym w Mikołowie – Mokrem
7. Wzrost znaczenia małych i średnich przedsiębiorstw

IV. Zagrożenia

1. Restrukturyzacja branży węglowej - możliwy dalszy wzrost bezrobocia
2. Niechęć do inwestowania w obszarach słabiej rozwiniętych (sołectwa)
3. Zbyt wolny proces decentralizacji finansów publicznych i funduszy pomocowych.
4. Trudne do przewidzenia zmiany na rynku

V. Waloryzacja Analizy SWOT

Reforma administracyjna kraju przywróciła miastu ważne miejsce na mapie administracyjnej kraju, sformalizowała jego funkcje regionalnego centrum administracyjno – usługowo - kulturalnego. Miasto ugruntowało swoją lokalną pozycję jako siedziba starostwa powiatowego, równocześnie wzrosła jego atrakcyjność w oczach mieszkańców oraz odwiedzających.

Długoletnie tradycje historyczne, rzemieślnicze i handlowe miasta, podtrzymywane i wzmacniane w przeszłości, otwierają przed nim możliwości rozwojowe.

Czynnikiem ograniczającym korzystną koniunkturę jest brak środków finansowych - kapitału wewnętrznego oraz zabezpieczenia finansowego do modernizacji majątku trwałego - dlatego tak istotną sprawą jest podnoszenie konkurencyjności miasta oraz wspieranie lokalnej gospodarki - małych i średnich firm, systemów bankowych oraz instytucji okołobiznesowych.

II. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rewitalizacji jest zgodny z priorytetami i celami rozwojowymi, zapisanymi w dokumentach strategicznych i długookresowych, a w szczególności:

1. Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015

PRIORYTET „B”

UMACNIANIE SOLIDARNOŚCI I WIĘZI MIĘDZYLUDZKICH, POPRAWA STANU ZDROWIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO I PUBLICZNEGO MIESZKAŃCÓW.

CEL STRATEGICZNY

Zróżnicowanie i poprawa oferty oraz stworzenie warunków dla rozwoju sportu i rekreacji (C₂)

Kierunki działań:

BC₂K₁ - stworzenie regionalnej sieci ośrodków turystyki i rekreacji,

BC₂K₂ - promocja systemu rekreacji wewnątrz regionu,

BC₂K₅ - stworzenie zróżnicowanej jakościowo oferty spędzania czasu wolnego,

BC₂K₈ - zwiększenie ilości obiektów sportowych i ośrodków rekreacji,

CEL STRATEGICZNY

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu (C₅)

Kierunki działań:

BC₅K₁ - promocja zdrowia i zdrowego trybu życia,

BC₅K₃ - promowanie zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego,

CEL STRATEGICZNY

Poprawa warunków mieszkaniowych (C₆)

Kierunki działań:

BC₆K₁ - rozwój programowych działań zmierzających do odnowienia i rewitalizacji centrów miast,

PRIORYTET „E”

WZROST INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI, W TYM MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW.

CEL STRATEGICZNY

Wzrost siły ekonomicznej małych i średnich przedsiębiorstw (C₁)

Kierunki działań:

EC₁K₃ - tworzenie infrastruktury rozwoju MŚP,

CEL STRATEGICZNY

Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu (C₃)

Kierunki działań:

EC₃K₁ - poprawa stanu technicznego sieci i dostępu do źródeł energii i mediów,

CEL STRATEGICZNY

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu (C₅)

Kierunki działań:

EC₅K₂ - rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenach o walorach przyrodniczo - krajobrazowych i kulturowych,

EC₅K₃ - wypracowanie specjalności turystycznych i produktów markowych w turystyce,

EC₅K₆ - waloryzacja turystyczna regionu jako podstawa zbudowania nowoczesnej oferty turystycznej,

PRIORYTET „F”

POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

I KULTUROWEGO, W TYM ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI TERENU.

CEL STRATEGICZNY

Zagospodarowanie centrów miast (C₅)

Kierunki działań:

FC₅K₂ - organizowanie wsparcia dla przebudowy centrów miast,

FC₅K₃ - odnowienie infrastruktury urbanistycznej pod kątem jej wielofunkcyjności.

CEL STRATEGICZNY

Przebudowa starych dzielnic zdegradowanych lub przeludnionych (C₆)

Kierunki działań:

FC₆K₁ - rewaloryzacja zabytkowej zabudowy,

FC₆K₂ - organizowanie wsparcia dla miast w celu rewitalizacji starych dzielnic,

FC₆K₃ - rewitalizacja starych osiedli miejskich.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mikołów, Mikołów 1999 r.

Cele strategiczne:

1. Efektywny i trwały rozwój funkcji wytwórczych i usługowych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.
  - stymulowanie rozwoju gospodarczego atrakcyjnych inwestycyjnie terenów niezainwestowanych dla maksymalnego wykorzystania ich możliwości (obszary aktywizacji gospodarczej na zasadach zorganizowanej działalności inwestycyjnej),
  - rozwój przedsiębiorczości mieszkańców - w tym drobnej wytwórczości indywidualnej,
  - kształtowanie atrakcyjnych i reprezentacyjnych przestrzeni publicznych,
  - tworzenie warunków dla rozwoju usług - w tym wykształcenie lokalnych ośrodków administracyjno-usługowych,
  - tworzenie warunków dla rozwoju usług związanych z nauką, kulturą oraz rekreacją i sportem,

- przyciąganie do miasta kapitału zagranicznego,
  - zmiany i podwyższanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców w kierunku nowych funkcji usługowych i wytwórczych w mieście.
2. Zapewnienie wspólnocie samorządowej i pożądanym w mieście użytkownikom niezbędnej przestrzeni prywatnej i pełnego dostępu do komunikacji, infrastruktury technicznej i usług publicznych.
- pełną dostępność usług podstawowych i ponadpodstawowych dla mieszkańców i użytkowników,
  - dostępność terenów wypoczynku, rekreacji, sportu dla mieszkańców i użytkowników,
  - funkcjonalność i efektywność infrastruktury technicznej, dostępność układu sieci kanalizacyjnej dla obsługi terenów mieszkalnictwa i usług,
3. Ekorozwój - zasadą rozwoju miasta, realizowany będzie poprzez:
- przywrócenie przyrodniczej aktywności terenom zdegradowanym
  - zwiększenie ilości terenów zieleni urządzonej towarzyszącej usługom publicznym w obrębie śródmieścia (w tym na osiedlach wielorodzinnych) oraz utworzenie zespołów zieleni w granicach centrów sołectw,
  - zapewnienie funkcjonowania istniejących elementów środowiska przyrodniczego, utrzymanie i rozbudowa powiązań między nimi,
4. Ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych realizowana będzie poprzez:
- zachowanie i ochronę istniejących zasobów świata roślin i zwierząt,
  - zachowanie i ustanowienie ochrony prawnej terenów i obiektów o szczególnych wartościach kulturowych,
  - wykorzystanie obiektów zabytkowych na cele publiczne z zachowaniem i ochroną posiadanych walorów kulturowych.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

1. Podokresy programowania

Przyjmuje się następujące podokresy programowania:

- Lata 2005-2006
- Lata 2007-2013

Podokres 2005-2006 będzie obejmował realizację zadań pilotażowych. Podokres 2007-2013 będzie obejmował realizację pozostałych planowanych zadań. Niniejszy program ma charakter otwarty i będzie aktualizowany w celu dostosowania do zmieniających się uwarunkowań.

2. Zasięg terytorialny.

Program rewitalizacji obszarów miejskich, po-przemysłowych i po-wojskowych obejmuje obszary zaznaczone na mapie (Załącznik Nr 1).

Wyznaczono 3 rodzaje stref, które zostały oznaczone literami A, B, i C. Strefy A i B składają się z obszarów AI, AII, AIII i AIV oraz BI i BII. Poszczególne zadania zostały oznaczone zgodnie z oznaczeniem rodzaju strefy i liczbą porządkową (np. A12). Oznaczenia liczbowe poszczególnych zadań nie mają odniesienia do kolejności planu realizacji inwestycji.

Strefa A – Rewitalizowane tereny miejskie

Strefa A ze względu na specyfikę miasta i zdiagnozowane problemy została podzielona na obszary:

AI – obejmujący śródmieście Mikołowa oraz dzielnicę Kamionka, Mokre,

AII – obejmujący teren sołectwa Śmiłowice,

AIII – teren sołectwa Borowa Wieś i Paniowy,

AIV – teren sołectwa Bujaków.

Obszar AI to teren śródmieścia z historyczną zabudową, objęty ochroną konserwatorską. Stan budynków w tym rejonie jest bardzo zły. Jednocześnie jest to obszar zamieszkania grup społecznych wymagających wsparcia. W związku z tym rejon centrum Mikołowa, pomimo zrealizowania już pewnych etapów rewitalizacji przestrzennej (odnowiona nawierzchnia Rynku i przyległych ulic) wymaga kolejnych działań, które zaktywizują i ożywią gospodarczo ten obszar. W ramach programu rewitalizacji planuje się sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w aglomeracji Centrum.

Teren oznaczony symbolem AI obejmuje również obszar najbardziej zdegradowanej dzielnicy mieszkaniowej, jakim jest Osiedle A. Mickiewicza. Jest to teren wymagający wsparcia zarówno w sferze technicznej jak i społecznej. W skład strefy AI wchodzi także obszar dzielnicy Kamionka gdzie planowane jest wsparcie działań społeczności lokalnej w celu aktywizacji życia dzielnicy poprzez stworzenie warunków dla jej rozwoju.

Obszar AII Obejmuje rejon sołectwa Śmiłowice, gdzie planowane jest wsparcie działań społeczności lokalnej w celu ożywienia życia społeczno - kulturalnego i gospodarczego. Planowane są tam także działania w zakresie budowy infrastruktury ochrony środowiska.

Obszar AIII obejmuje rejon sołectwa Borowa Wieś, gdzie planowane są działania w zakresie budowy infrastruktury ochrony środowiska polegające na budowie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków.

Obszar AIV obejmuje rejon sołectwa Bujaków, gdzie planowane są działania w zakresie budowy infrastruktury ochrony środowiska polegające na budowie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków.

Wszystkie działania w sferze przestrzennej będą wspierane także działaniami w dziedzinie społecznej, gdyż w głównej mierze ich celem będzie aktywizacja mieszkańców rewitalizowanych terenów, bądź stworzenie optymalnych warunków do rozwoju społeczności lokalnej i przedsiębiorczości.

Planowane powstanie Centrum Integracji Społecznej będzie inicjatywą zmierzającą do zredukowania liczby osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym i stworzenia warunków do zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych oraz podjęcia stałej pracy. Działania dotyczące sfery technicznej będą również wsparte działaniami miasta oraz innych organizacji, policji i osób prywatnych.

Strefa B – Rewitalizowane tereny po-przemysłowe

Rewitalizowane tereny po-przemysłowe: obszar BI (rejon ulic Krawczyka i Waryńskiego) oraz BII (rejon ulicy Konstytucji 3 Maja) stanowią obecnie przykład nieekonomicznie wykorzystywanej przestrzeni o dużym potencjale gospodarczym i społecznym. Są to tereny stanowiące barierę w harmonijnym rozwoju całego miasta. Jednocześnie tereny te stanowią poważne zagrożenie dla środowiska naturalnego. Planowane działania na tym obszarze obejmować będą zadania z zakresu koniecznych rozbiórek i wyburzeń, likwidacji starej infrastruktury i dekontaminacji gruntu. Powstanie nowych, atrakcyjnych terenów inwestycyjnych będzie znaczącym wsparciem dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz stworzy możliwości nowego zagospodarowania terenu.

Teren BII znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Gimnazjum Nr 1 i Szkoły Podstawowej Nr 3, oraz graniczy z zabytkowym parkiem Planty. Po wyburzeniu istniejących tam obiektów, jest najbardziej odpowiednim terenem do adaptacji na cele gospodarcze i społeczne przyczyniające się do tworzenia nowych, stałych miejsc pracy. Planowana rewitalizacja tego terenu zakłada docelowo stworzenie miejsca rekreacji przy jednoczesnym powstaniu nowych terenów zielonych. Kompleksowa rewitalizacja tego obszaru zakłada wyburzenie istniejących budynków, budowę krytej pływalni oraz kompleksowe zagospodarowanie przyległego terenu poprzez poprawę funkcjonalności ruchu kołowego (budowa ronda) i rewitalizację infrastruktury sportowej i architektury krajobrazu.

Strefa C – Rewitalizowane tereny po-wojskowe

Strefa C to zwarty obszar byłej jednostki wojskowej. Jest to obecnie niewykorzystany ekonomicznie teren, stanowiący jednocześnie duże zagrożenie przestępczością. Rewitalizacja tego obszaru zakłada nadanie mu nowych funkcji: rekreacyjnych i turystycznych. Planowana budowa kompleksu rekreacyjno – sportowego wpłynie na ożywienie gospodarcze i turystyczne miasta, przyczyni się także do powstania nowych, trwałych miejsc pracy.

1. Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej, kulturalnej i turystycznej.

Planowane zadania

Lata 2005-2006

Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty
Budowa ośrodka rekreacyjnego na terenie byłej bazy wojskowej w Mikołowie – etap I	C	C1	3 000 000	2005-2008	- powstanie nowej powierzchni usługowej i rekreacyjnej na zrewitalizowanych terenach,
Przebudowa remizy strażackiej na lokalne centrum społeczno – kulturalne w Mikołowie – Śmitowicach.	AII	A35	800 000	2005-2006	- wzrost zmodernizowanej powierzchni lokalnej bazy kulturalnej, - powstanie nowych miejsc pracy, - wzrost liczby nowych ofert w zakresie kultury i turystyki.
Kompleksowa rewitalizacja terenu po-przemysłowego – budowa krytej pływalni i przebudowa układu komunikacyjnego w Mikołowie.	BII	B2	9 500 000	2005-2006	- wyburzenie budynków na cele rekreacyjne i gospodarcze, - rewitalizacja terenu po-przemysłowego, - powstanie nowej powierzchni rekreacyjnej o pow. ok. 1 ha - powstanie nowych miejsc pracy, - modernizacja rozwiązania komunikacyjnego.
Rewitalizacja schronu bojowego Obszaru Warownego „Śląsk” – cele edukacyjne i krajoznawcze.	AII	A33	20 000	2006	- wzrost atrakcyjności turystycznej rewalizowanego terenu,

Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie zamierza podjąć starania w uzyskaniu środków z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej na dokończenie remontu i wyposażenia siedziby. Realizacja tych zadań wpłynie istotnie na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Mikołowa.

Lata 2006-2013

- Rewitalizacja na cele mieszkaniowe i usługowo – rekreacyjne terenu pomiędzy ulicami , Waryńskiego, Krawczyka i Kolejową.
- Rewitalizacja na cele usługowo - rekreacyjne terenów przy ulicy Młyńskiej.
- Rewitalizacja terenu po-przemysłowego pomiędzy ulicami Miarki i K. Prusa:
  - budowa łącznika drogowego,
  - udostępnienie terenu na cele usługowo – mieszkaniowe.

2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej miasta poprzez rewitalizację i rozbudowę infrastruktury technicznej.

Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty
Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w aglomeracji Mikołów – Centrum	AI	A30	35 736 000	2005-2012	- poprawa stanu środowiska naturalnego na rewalizowanym obszarze.
Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w aglomeracji Mikołów – Borowa Wieś	AIII	A31	33 127 000	2005-2015	- zrównoważony rozwój gospodarczo – społeczny. - Wzrost atrakcyjności gospodarczej i turystycznej rewalizowanego terenu.
Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w aglomeracji Mikołów – Bujaków	AIV	A32	16 339 000	2005-2012	- wzrost wartości inwestycyjnej rewalizowanych terenów, - powstanie nowych miejsc pracy.

Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 2	AI	A2	70 000	2005-2006	<ul style="list-style-type: none"> - wyremontowane zabytkowe budynki w centrum miasta, - ożywienie handlu i usług na rewitalizowanym obszarze, - wzrost atrakcyjności turystycznej rewitalizowanego terenu, - wzrost wartości inwestycyjnej rewitalizowanych terenów, - powstanie nowych miejsc pracy.
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 9	AI	A3	30 000	2005	
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 11	AI	A4	160 000	2007	
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 14	AI	A5	73 000	2005-2007	
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 25	AI	A6	641 000	2005	
Remont zabytkowej kamienicy Rynek 3	AI	A7	24 000	2006-2008	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 2	AI	A8	20 000	2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 4	AI	A9	40 000	2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 6	AI	A10	68 500	2005	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 19	AI	A11	30 000	2007	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 20	AI	A12	102 000	2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Stawowa 2	AI	A13	150 000	2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Okrzei 2	AI	A14	320 000	2005-2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 5	AI	A15	58 000	2006	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 6	AI	A16	213 000	2006-2007	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 9	AI	A17	160 000	2006-2007	
Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 12	AI	A18	52 000	2006	
Remont kamienicy przy ul. Wyszyńskiego 17	AI	A19	89 000	2006-2007	
Wymiana stolarki okiennej w zasobach komunalnych ZGL	AI	A20	2 000 000	2005-2006	
Przebudowa ul. Braterskiej	AI	A21	390 000	2006	
Przebudowa ul. Na Wzgórzu	AI	A22	545 000	2006	
Wymiana instalacji grzewczej w Miejskim Domu Kultury	AI	A23	400 000	2006	
Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Placu 750 - lecia	AI	A24	1 500 000	2005-2008	
Przebudowa ul. Konwalii wraz z odwodnieniem i przebudową kanalizacji	AI	A25	320 000	2005-2006	
Przebudowa ul. Miłej i remont łącznika do ul. Katowickiej	AI	A26	470 000	2006	
Przebudowa chodnika wraz z budową kanalizacji deszczowej przy ul. Plebiscytowej	AI	A27	300 000	2005	
Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap I trasy „A”, „B”, „C”	AII	A28	200 000	2006	
Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap II trasy „D”, „E”, „F”	AII	A29	260 000	2006	
Likwidacja niskiej emisji w centrum Mikołowa – etap I	AI	A1	15 000 000	2006-20010	
Przebudowa i modernizacja układu drogowego w centrum miasta	AI	A36	10 000 000	2005-2008	

Lata 2007 – 2013

- Rewitalizacja Centrum Mikołowa etap III – likwidacja niskiej emisji wraz z przebudową przestrzeni za pierwszą linią zabudowy Rynku.

W ramach tego działania gmina Mikołów zamierza zrealizować projekt „Utworzenie strefy bezdymnej w zabytkowej części miasta „Starówka Mikołowska”, a Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o. o. modernizację i rozbudowę węzła oraz modernizację kotłowni.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych właściciele kamienic, położonych w obrębie Rynku oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność w tym rejonie wyrazili zainteresowanie włączeniem się w realizację programu rewitalizacji. W zależności od pozyskanych środków finansowych zadeklarowano przeprowadzenie remontów budynków oraz zwiększenia powierzchni pod działalność gospodarczą.

3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta

Planowane zadania – lata 2005-2006

Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty
Przygotowanie terenów pod inwestycje w rejonie ulic Krawczyka i Waryńskiego	BI	B1	2 000 000	2005-2008	<ul style="list-style-type: none"> ▪ powstanie nowej przestrzeni inwestycyjnej w śródmieściu, ▪ wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta, ▪ powstanie nowych miejsc pracy.

Lata 2007-2013

- Rewitalizacja terenów cegielni przy ul. Żwirki i Wigury oraz przy ul. Podleskiej.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i patologiom społecznym.

Planowane zadania – lata 2005-2008

Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty
Remont budynków na osiedlu Mickiewicza	AI	A34	5 892 000	2005-2008	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa warunków mieszkaniowych, ▪ aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla

W roku 2005 planowane jest utworzenie Centrum Integracji Społecznej, którego celem będzie pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, a głównie osobom długotrwale bezrobotnym, długotrwale korzystającym z pomocy społecznej, uzależnionym od alkoholu, zwalnianym z zakładów karnych oraz osobom bezdomnym. Cel zrealizowany będzie poprzez reintegrację zawodową i społeczną uczestników CIS.

V. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI N NA LATA 2005 – 2006

1. Źródłami finansowania programu rewitalizacji obszarów miejskich, po-przemysłowych i po – wojskowych:

- Budżet miasta Mikołów
- Budżet państwa
- Środki prywatne
- Fundusze strukturalne Unii Europejskiej
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- Europejski Fundusz Społeczny
- Budżet Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
- Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy,
- Program Łagodzenia w Regionie Śląskim Skutków Restrukturyzacji Zatrudnienia w Górnictwie Węgla Kamiennego.

2. Plan finansowy

Zastawienie w tabeli

2. Plan finansowy

L.p.	Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Całkowity koszt realizacji zadania	Koszt realizacji zadania w latach		
					2005	2006	2007
1	Budowa kanalizacji i odwodnienia w aglomeracji Mikołów - Centrum	AI	A30	35 736 000	500 000	600 000	600 000
2	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w aglomeracji Mikołów – Borowa Wieś	AIII	A31	33 127 000	500 000	600 000	500 000
3	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w aglomeracji Mikołów – Bujaków	AIV	A32	16 339 000	500 000	600 000	500 000
4	Przebudowa remizy strażackiej na lokalne centrum społeczno – kulturalne w Mikołowie – Śmiłowicach.	AII	A35	800 000	300 000	500 000	
5	Budowa ośrodka rekreacyjnego na terenie byłej bazy wojskowej w Mikołowie.	C	C1	3 000 000		500 000	1 500 000
6	Likwidacja niskiej emisji w centrum Mikołowa.	AI	A1	15 000 000		2 000 000	2 000 000
7	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 2	AI	A2	70 000	70 000		
8	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 9	AI	A3	30 000	30 000		
9	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 11	AI	A4	160 000			160 000
10	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 14	AI	A5	73 000	23 000		50 000
11	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 25	AI	A6	641 000	641 000		
12	Remont zabytkowej kamienicy Rynek 3	AI	A7	24 000			12 000
13	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 2	AI	A8	30 000	30 000		
14	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 4	AI	A9	110 000	60 000	40 000	10 000
15	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 6	AI	A10	68 500	68 500		

16	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 19	AI	A11	30 000			30 000
17	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. 1-go Maja 20	AI	A12	102 000	35 000	67 000	
18	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Stawowa 2	AI	A13	150 000		150 000	
19	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Okrzei 2	AI	A14	320 000	150 000	170 000	
20	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 5	AI	A15	58 000		58 000	
21	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 6	AI	A16	213 000	98 000	15 000	100 000
22	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 9	AI	A17	160 000	30 000		130 000
23	Remont zabytkowej kamienicy przy ul. Krakowskiej 12	AI	A18	52 000		52 000	
24	Remont kamienicy przy ul. Wyszyńskiego 17	AI	A19	81 000		30 000	51 000
25	Wymiana stolarki okiennej w zasobach komunalnych ZGL	AI	A20	1 200 000	400 000	400 000	400 000
26	Przebudowa ul. Braterskiej	AI	A21	390 000		390 000	
27	Przebudowa ul. Na Wzgórzu	AI	A22	545 000		545 000	
28	Wymiana instalacji grzewczej w Miejskim Domu Kultury	AI	A23	400 000		400 000	
29	Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Placu 750 - lecia	AI	A24	650 000		650 000	
31	Przebudowa ul. Konwalii wraz z odwodnieniem i przebudową kanalizacji	AI	A25	320 000	320 000		
32	Przebudowa ul. Miłej i remont łącznika do ul. Katowickiej	AI	A26	470 000		470 000	
33	Przebudowa chodnika wraz z budową kanalizacji deszczowej przy ul. Plebiscytowej	AI	A27	300 000	300 000		

34	Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap I trasy „A”, „B”, „C”	AII	A28	550 000			550 000
35	Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap II trasy „D”, „E”, „F”	AII	A29	260 000			260 000
36	Rewitalizacja schronu bojowego Obszaru Warownego „Śląsk” – cele edukacyjne i krajoznawcze.	AII	A33	20 000		20 000	
37	Remont budynków na osiedlu Mickiewicza	AI	A34	7 750 000		4 520 000	3 230 000
38	Przygotowanie terenów pod inwestycje w rejonie ulic Krawczyka i Waryńskiego	B	B1	2 000 000		800 000	1 200 000
39	Kompleksowa rewitalizacja terenu po-przemysłowego – budowa krytej pływalni i przebudowa układu komunikacyjnego w Mikołowie.	B	B2	9 500 000	4 000 000	5 500 000	
40	Przebudowa i modernizacja układu drogowego w centrum miasta	AI	A36	10 000 000	1 000 000	3 000 000	3 000 000
	RAZEM			140 729 500	9 055 500	21 577 000	14 283 000
	75% - ŚRODKI ZEWNĘTRZNE			105 547 125	6 791 625	16 182 750	11 289 750
	25% - BUDŻET MIASTA MIKOŁÓW			35 182 375	2 263 875	5 394 250	3 570 750

L.p.	Nazwa zadania	Obszar	Zadanie	Wdrażanie	Monitorowanie	Ocena
1	Kompleksowa rewitalizacja terenu poprzemysłowego – budowa krytej pływalni i przebudowa układu komunikacyjnego	B	B2	Referat Inwestycji	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
2	Przebudowa remizy strażackiej na lokalne centrum społeczno – kulturalne w Mikołowie – Śmiłowicach.	AII	A37	Zakład Gospodarki Lokalowej	Dział Techniczny Zakładu Gospodarki Lokalowej	Burmistrz Mikołowa
3	Budowa ośrodka rekreacyjnego na terenie byłej bazy wojskowej w Mikołowie.	C	C1	Referat Inwestycji	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
4	Likwidacja niskiej emisji w centrum Mikołowa.	AI	A1	Zakład Gospodarki Lokalowej/ ZIM	Referat Inwestycji	Burmistrz Mikołowa
5	Remonty zabytkowych kamienic	AI	A2 – A18	Zakład Gospodarki Lokalowej	Dział Techniczny Zakładu Gospodarki Lokalowej	Burmistrz Mikołowa
6	Remont kamienicy przy ul. Wyszyńskiego 17	AI	A19	Zakład Gospodarki Lokalowej	Dział Techniczny Zakładu Gospodarki Lokalowej	Burmistrz Mikołowa
7	Wymiana stolarki okiennej w zasobach komunalnych ZGL	AI	A20	Zakład Gospodarki Lokalowej	Dział Techniczny Zakładu Gospodarki Lokalowej	Burmistrz Mikołowa
8	Przebudowa ul. Braterskiej	AI	A21	Wydział Gospodarki Komunalnej	Referat Inwestycji	Burmistrz Mikołowa
9	Przebudowa ul. Na Wzgórzu	AI	A22	Wydział Gospodarki Komunalnej	Referat Inwestycji	Burmistrz Mikołowa
10	Wymiana instalacji grzewczej w Miejskim Domu Kultury	AI	A23	Referat Inwestycji	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa

11	Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Placu 750 - lecia	AI	A24	Wydział Gospodarki Komunalnej	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
12	Przebudowa ul. Konwalii wraz z odwodnieniem i przebudową kanalizacji	AI	A26	Wydział Gospodarki Komunalnej	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
13	Przebudowa ul. Miłej i remont łącznika do ul. Katowickiej	AI	A27	Wydział Gospodarki Komunalnej	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
14	Przebudowa chodnika wraz z budową kanalizacji deszczowej przy ul. Plebiscytowej	AI	A28	Referat Utrzymania Infrastruktury Komunalnej	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa
15	Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap I trasy „A”, „B”, „C”	AII	A29	Referat Utrzymania Infrastruktury Komunalnej	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa
16	Przebudowa ul. Kawalca wraz z odwodnieniem – etap II trasy „D”, „E”, „F”	AII	A30	Referat Utrzymania Infrastruktury Komunalnej	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa
17	Rewitalizacja schronu bojowego Obszaru Warownego „Śląsk” – cele edukacyjne i krajoznawcze.	AII	A34	Referat Inwestycji	Miejski Konserwator Zabytków	Burmistrz Mikołowa
18	Remont budynków na osiedlu Mickiewicza	AI	A35	Zakład Gospodarki Lokalowej	Dział Techniczny Zakładu Gospodarki Lokalowej	Burmistrz Mikołowa
19	Przygotowanie terenów pod inwestycje w rejonie ulic Krawczyka i Waryńskiego	B	B1	Referat Inwestycji	Zespół ds. Rozwoju Miasta	Burmistrz Mikołowa
20	Budowa kanalizacji i odwodnienia w zlewni Mikołów - Centrum	AI	A31	Wydział Gospodarki Komunalnej	Referat Inwestycji	Burmistrz Mikołowa

21	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w zlewni Mikołów – Borowa Wieś	AIII	A32	Referat Inwestycji	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa
22	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i oczyszczalni ścieków w zlewni Mikołów – Bujaków	AIV	A33	Referat Inwestycji	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa
23	Przebudowa i modernizacja układu drogowego w centrum miasta	AI	A36	Referat Inwestycji	Wydział Gospodarki Komunalnej	Burmistrz Mikołowa

VII. PROGRAM REWITALIZACJI A KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

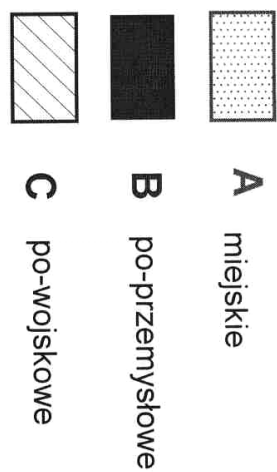
Głównym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji, jej aktywnego udziału w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Program rewitalizacji zakłada udział w jego realizacji różnego rodzaju partnerów, jakimi są między innymi:

- mieszkańcy rewitalizowanych terenów (mieszkańcy rewaloryzowanych budynków, wspólnoty mieszkaniowe, właściciele nieruchomości,
- rady sołectkie i rady dzielnic,
- ogół mieszkańców miasta,
- przedsiębiorcy,
- organizacje społeczno – gospodarcze,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Starostwo Powiatowe,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Powiatowa Komenda Policji.

Planuje się prowadzenie stałej komunikacji pomiędzy wszystkimi podmiotami procesu rewitalizacji, poprzez prasę, internet, organizację spotkań, rozmowy telefoniczne.

Niniejszy program stanowi podstawę dalszych prac nad procesem rewitalizacji Mikołowa, a w szczególności planowania priorytetów działań na lata 2007 – 2013.

Revitalizowane tereny